

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра статистики та економічного аналізу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

д.е.н., професор А.Д. Діброва

“ _____ ” _____ 20__ р.

«СХВАЛЕНО»

**на засіданні кафедри статистики та
економічного аналізу**

Протокол №15 від 20 травня 2021 р.

Завідувач кафедри

д.е.н., професор І.Д. Лазаришина

«СХВАЛЕНО»

Гарант ОП «Економіка підприємства»

к.е.н., доцент Л.М. Степасюк

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

Спеціальність:	051 – Економіка
Освітня програма	Економіка підприємства
Факультет:	економічний
Розробники:	Микицей Тереза Дмитрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики та економічного аналізу Собченко Тетяна Степанівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики та економічного аналізу

Київ - 2021

1. Опис навчальної дисципліни «Економічний аналіз»

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	
Освітній ступінь	Бакалавр
Освітня програма	Економіка підприємства
Спеціальність	051 – «Економіка»

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	+
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання

	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	3	3
Семестр	5	5
Лекційні заняття	30	8
Практичні, семінарські заняття	30	8
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90	134
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння знань щодо системного оцінювання діяльності організацій, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Завдання: вивчення сучасних методик економічного аналізу із застосуванням математичних та статистичних прийомів і методів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- теорію і методологію економічного аналізу;
- технологію проведення економічного аналізу;
- механізм взаємозв'язку факторів внутрішнього і зовнішнього середовища;

– методика виявлення потенційних можливостей аналізованого підприємства;

методологію використання результатів економічного аналізу в обґрунтуванні управлінських рішень і стратегії соціально-економічного розвитку підприємства;

вміти:

– організувати і проводити економічний аналіз;
– обґрунтувати цілі і підцілі підприємства, прив'язавши їх до часу, місяця та виконавців;

– оцінити досягнення цілей підприємством з погляду їх пріоритетності;

– зорієнтувати діяльність формування на перспективу з врахуванням досягнутого рівня і реальних можливостей, підприємства і середовища, повнішого задоволення попиту споживачів на його продукцію (послуг);

– забезпечувати комплексний підхід до розвитку підприємства при якому передбачається як єдиний розвиток колективу, рівноважне природокористування, участь членів колективу в удосконаленні організації, підвищення її конкурентного статусу в умовах становлення ринкових відносин;

– розробити систему показників, яка б найповніше характеризувала нові суспільні явища і соціально-економічні процеси;

– систематизувати причини і фактори для найповнішого вивчення механізму зміни величини показників і створення передумов для бажаної їх зміни;

– формувати бази даних, які б найповніше і максимально адекватно відображали явища, процеси і давали змогу реально і своєчасно оцінити їх стан та передбачити можливі (бажані) зміни;

– підібрати методичні прийоми, які дали б змогу з найменшими затратами часу і коштів високоякісно вивчати аналізований об'єкт.

Результатом вивчення дисципліни є набуття таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- на міжнародному рівнях.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

Програма та структура навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічного аналізу												
Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу	9	2	2			5	13	1	-			12
Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу	14	2	2			10	17	1	2			14
Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення	9	2	2			5	12	-	-			12
Разом за змістовим модулем 1	32	6	6			20	12	2	2			38
Змістовий модуль 2. Аналіз господарської діяльності підприємства												
Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства	32	6	6			20	28	2	2			24
Тема 5. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг	18	4	4			10	18	1	1			16
Тема 6. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці	18	4	4			10	18	1	1			16
Тема 7. Аналіз довгострокових активів підприємства	32	6	6			20	24	1	1			22
Тема 8. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання	18	4	4			10	20	1	1			18
Разом за змістовим модулем 2	118	24	24			70	16	6	6	-	-	96
Всього годин	150	30	30			90	150	8	8			134

2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу	2	-
2	Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу	2	2
3	Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення	2	-
4	Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства	6	2
5	Тема 5. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг	4	1
6	Тема 6. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці	4	1
7	Тема 7. Аналіз довгострокових активів підприємства	6	1
8	Тема 8. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання	4	1
	Разом	30	8

4. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентів

Контрольні питання:

1. Предмет економічного аналізу, його об'єкти та завдання.
2. Функції економічного аналізу і його роль в управлінні виробництвом.
3. Види економічного аналізу.
4. Метод і принципи економічного аналізу.
5. Методика економічного аналізу та її складові.
6. Інформаційне забезпечення економічного аналізу.
7. Організація аналітичної роботи.
8. Система аналітичних показників та їх класифікація.
9. Фактори зміни об'єктів аналізу та їх класифікація.
10. Резерви поліпшення діяльності підприємства та їх класифікація.
11. Якісні способи дослідження та їх застосування в економічному аналізі.
12. Кількісні способи економічного аналізу та їх застосування.
13. Економічні способи та їх застосування в економічному аналізі.
14. Застосування економіко-статистичних прийомів дослідження в економічному аналізі.
15. Системний підхід в економічному аналізі та його переваги.
16. Проаналізувати склад і структуру земельних угідь та ефективність їх використання.
17. Оцінити використання орних земель.
18. Проаналізувати ефективність використання землі під окремими культурами.
19. Оцінити забезпечення підприємства робочою силою та її використання.
20. Проаналізувати трудомісткість основних видів продукції та факторів її зміни.
21. Оцінити наявність, склад і рух робочої сили підприємства.
22. Проаналізувати продуктивність праці та її стимулювання.
23. Оцінити формування основних засобів та підтримання їх функціонального стану.
24. Проаналізувати формування і використання основних виробничих засобів.
25. Оцінити основні засоби за кількісними та якісними параметрами.

26. Проаналізувати наявність, склад і рух основних засобів.
27. Оцінити ефективність капітальних вкладень .
28. Проаналізувати формування матеріальних оборотних засобів за кількісними та якісними параметрами.
29. Оцінити використання матеріальних оборотних засобів.
30. Проаналізувати матеріаломісткість продукції та фактори її зміни.
31. Оцінити виробництво продукції рослинництва (за обсягом, асортиментом і якістю).
32. Проаналізувати виробничий потенціал рослинництва та ефективність його використання.
33. Оцінити виконання технологічного процесу в рослинництві.
34. Проаналізувати виробництво продукції тваринництва (за обсягом, асортиментом та якістю).
35. Оцінити виробничий потенціал тваринництва та ефективність його використання.
36. Проаналізувати використання автомобілів.
37. Оцінити використання тракторів.
38. Проаналізувати роботу обслуговуючих виробництв.
39. Оцінити собівартість виробництва окремих видів продукції рослинництва.
40. Проаналізувати виробництво окремих видів продукції тваринництва.
41. Проаналізувати реалізацію продукції за ринками, обсягом, строками і якістю.
42. Проаналізувати виручку від реалізації та середню ціну продажу по окремих видах продукції.
43. Оцінити фінансові результати діяльності підприємства.
44. Проаналізувати рентабельність виробництва та фактори її зміни
45. Оцінити основні показники економічної ефективності діяльності підприємства

Тести

Питання 1

	Термін «аналіз» означає:
	вивчення економічних явищ та процесів, які здійснюються на підприємстві;
	оцінку економічних результатів роботи;
	виявлення резервів виробництва;
100	розмежування явища, яке аналізується, на окремі складові частини з метою їх вивчення.

Питання 2

	Одним із основних завдань економічного аналізу є:
100	оцінка стану економіки і виявлення резервів діяльності господарства;
	розрахунок показників, що характеризують діяльність господарства;
	розкладання цілого на частки (деталізація);
	деталізація і узагальнення.

Питання 3

100	Системний підхід в економічному аналізі передбачає:
	комплексне вивчення економіки підприємства вивчення всіх об'єктів аналізу ;
100	вивчення взаємозв'язку і взаємозалежності між елементами системи з врахуванням системоутворюючих чинників, умов, обставин, механізмів ;
	вивчення об'єкта аналізу як сукупності елементів, що утворюють систему ;
	вивчення взаємозв'язку між окремими підрозділами підприємства

Питання 4

	Економічний аналіз є функцією...
	бухгалтерського обліку ;
	контролю ;
100	управління ;
	планування.

Питання 5

	Основними стадіями економічного аналізу є ...
	формалізація, інформаційна та контроль
	стабілізація, координація та регулювання
	організація передумов, активізація та стимулювання
100	розпізнавання, діагноз та прогноз

Питання 6

	Для забезпечення найоперативнішого прийняття управлінських рішень розпізнавання ситуації має здійснюватись на стадії ...
	контролю
	стабілізації
100	слабкого сигналу
	симптому

Питання 7

100	Метод економічного аналізу це:
	розкладання цілого на частки (деталізація);
100	система категорій, наукового інструментарію і регулятивних принципів, які допомагають дослідити діяльність підприємства;
	прийом дослідження, спосіб вивчення чи обробки інформації;
	сукупність методів, прийомів, правил і аналітичних процедур дослідження підприємства.

Питання 8

	За допомогою яких методів виявляють кількісний вплив основних факторів на зміну валового виробництва продукції рослинництва ?
	порівняння;
100	ланцюгових підстановок, індексів;
	групування;
	кореляції.

Питання 9

	За допомогою якого методу визначають вплив (його кількісний вираз) на урожайність сільськогосподарських культур доз добрив, якості ґрунтів, забезпеченості господарства основними засобами, концентрації і спеціалізації виробництва:
	ланцюгових підстановок, індексів;
	порівняння;
	групування;
100	кореляції.

Питання 10

	Яку інформацію використовують для проведення економічного аналізу ?
	статистичну і бухгалтерську;
	внутрішню і зовнішню;
100	закони і законодавчі акти, статистичну, бухгалтерську і фінансову звітність, дані фінансового і управлінського обліку, позаоблікові дані;
	матеріали попередніх аналізів, акти ревізій і висновки аудиторів, особисті спостереження.

Питання 11

	Спосіб вивчення причинних зв'язків, за яким дослідження проводиться від окремого до загального, від вивчення окремих факторів до узагальнень, від причин до результатів — це:
	метод дедукції;
100	метод індукції;
	експертний;
	індексний спосіб.

Питання 12

100	Які найважливіші вимоги ставляться до інформації, що використовується в економічному аналізі ?
	відкритість, доступність, зрозумілість;
100	об'єктивність, достовірність, порівнювальність;
	своєчасність, повнота, нейтральність;
	підбір відповідно до програми аналізу.

Питання 13

	Оформлення результатів аналізу передбачає...
	побудову таблиць та розробку перспективних планів розвитку підприємства;
	формування річної звітності;
	підготовку установчих документів;
100	побудову таблиць, графіків, діаграм, схем, підготовку текстів.

Питання 14

100	Предметом економічного аналізу є:
	передовий досвід підприємств і трудових колективів;
50	виробничі відносини, що проявляються у господарській діяльності підприємств, відображеній в різних документах;
50	пізнання економічних законів, вивчення механізму їх дії і форми прояву у сільському господарстві;
	дані планів і річних звітів.

Питання 15

100	Об'єктами економічного аналізу діяльності сільськогосподарських підприємств є:
	виробничі відносини, що проявляються у господарській діяльності підприємств;
	механізм дії економічних законів у сільському господарстві;
	дані таблиць, графіків, діаграм;
100	різні сторони і результати господарської діяльності підприємств.

Питання 16

	Суб'єктами економічного аналізу є...
	особи, що проводять аналіз;
100	користувачі результатів аналізу;
	керівники підприємства і його структурних підрозділів ;
	постачальники, кредитори, інвестори.

Питання 17

100	При оцінці роботи підприємства за основними показниками і визначення сукупних резервів поліпшення його діяльності проводять зіставлення:
100	показників аналізованого господарства з середніми по району і передових господарствах;
	показників звітного року з показниками кращих років;
	показників господарств різних зон і спеціалізації;
	досягнутих результатів роботи з показниками перспективного плану (орггосплану).

Питання 18

	За обсягом питань, що вивчаються економічний аналіз поділяють на :
	попередній, оперативний, заключний;
100	комплексний, тематичний;
	перспективний, поточний, періодичний;
	внутрігосподарський, міжгосподарський;

Питання 19

	За яким напрямом економічний аналіз підрозділяється на прогнозний, оперативний, ретроспективний, перспективний?
	за змістом програми аналізу;
	за методикою вивчення об'єктів аналізу;
100	за часом проведення та характером управлінських рішень;
	за періодичністю проведення;

Питання 20

	Абсолютні й відносні показники виражаються в:
	грошових та трудових вимірах;
	грошових та натуральних;
50	процентах, коефіцієнтах, індексах;
50	грошових, натуральних і трудових вимірах.

Питання 21

	За якою класифікаційною ознакою економічний аналіз може бути порівняльним, факторним, діагностичним, маржинальним, економіко-статистичним, економіко-математичним тощо?
100	за методикою вивчення об'єктів аналізу;
	за напрямками досліджень;
	за періодичністю проведення;
	за ознакою часу.

Питання 22

	Які показники відображають співвідношення величини одного явища з величиною будь-якого іншого?
100	відносні показники;
	абсолютні показники;
	середні величини;
	динамічні ряди.

Питання 23

	Сума власного оборотного капіталу підприємства визначається так...
100	загальна сума поточних активів мінус сума короткострокових зобов'язань
	запаси і витрати мінус короткострокові кредити банку
	дебіторська заборгованість і грошові кошти мінус поточна заборгованість
	основний капітал мінус оборотний капітал

Питання 24

	Основними джерелами коштів підприємства є:
50	власний капітал
50	позиковий капітал
	оборотний капітал
	робочий капітал

Питання 25

	Що таке ліквідність підприємства?
100	спроможність підприємства перетворити свої активи в гроші для покриття всіх необхідних платежів у міру настання їх строків погашення
	спроможність підприємства погасити короткострокову заборгованість своїми коштами
	спроможність підприємства вчасно розраховуватись по поточним зобов'язанням
	перевищення платіжних засобів над поточними зобов'язаннями

Питання 26

	Який коефіцієнт характеризує відношення поточних активів до поточних зобов'язань?
100	загальний коефіцієнт ліквідності
	коефіцієнт швидкої ліквідності
	коефіцієнт абсолютної ліквідності
	коефіцієнт миттєвої ліквідності

Питання 27

	Який коефіцієнт характеризує відношення власного капіталу до підсумку балансу?
100	коефіцієнт концентрації власного капіталу
	коефіцієнт маневреності капіталу
	коефіцієнт фінансової залежності
	коефіцієнт фінансового левериджу

Питання 28

	Якщо запаси і витрати більші за суму власного оборотного капіталу та менші за суму власного оборотного капіталу та кредитів банку, то це свідчить про...
	абсолютну фінансову стійкість
100	нормальну фінансову стійкість
	нестійкий фінансовий стан
	кризовий фінансовий стан

Питання 29

	Як визначають кількісний вплив основних факторів на зміну обсягу продаж?
	застосуванням кореляційно – регресивного аналізу ;
	застосуванням дисперсійного аналізу ;
100	застосуванням ланцюгової підстановки ;
	застосуванням системного аналізу

Питання 30

	Як визначають кількісний вплив основних факторів на зміну доходу від реалізації ?
	застосуванням порівняльного аналізу ;
100	застосуванням індексного аналізу ;
	застосуванням маржинального аналізу ;
	застосуванням функціонально-вартісного аналізу

Питання 31

	Виконання плану реалізації сукупності продуктів визначають у такий спосіб:
	$Q\% = (B_1 : B_0) \times 100 ;$
	$Q\% = (\sum q_1 p_0 - \sum q_0 p_0) \times 100 ;$
	$Q\% = (\sum q_1 Z_0 - \sum q_0 Z_0) \times 100 ;$
100	$Q\% = (\sum q_{1n} - \sum q_{0n}) \times 100$

(V_1 і V_0 – виручка від реалізації продукції фактична і за планом; q_1 і q_0 – обсяг реалізації окремих видів продукції у натурі фактичний і за планом; p_0 – ціна реалізації одиниці продукції за планом; Z_0 – собівартість одиниці продукції за планом; p – порівняльна ціна одиниці продукції)

Питання 32

	Показником рентабельності, який обраховують по окремих видах продукції є:
	прибуток в розрахунку на 1 грн. вартості виробничих засобів і оборотних засобів;
	прибуток в розрахунку на 1 грн. сукупних вкладень ;
100	прибуток на 1 грн. на виробництво і реалізацію продукції ;
	прибуток на 1 середньорічного працівника.

Питання 33

	Вказати групу показників, зв'язок яких з розміром прибутку має функціональний характер:
	площа сільськогосподарських угідь, кількість внесених добрив на 1 га ріллі;
	виробничі витрати на 1 га, капіталооснащеність підприємства ;
	рівень механізації робіт, рівень годівлі тварин ;
100	обсяг реалізації, ціна і собівартість 1 ц продукції

Питання 34

100	Вплив кількості реалізованої продукції на зміну прибутку виявляють за рівнянням:
	$\Delta \Pi = \Pi_1 - \Pi_0$;
100	$\Delta \Pi = (q_1 - q_0)(p_0 - Z_0)$;
	$\Delta \Pi = (p_1 - p_0) q_1$;
	$\Delta \Pi = (Z_0 - Z_1) q_1$;

(Π_1 і Π_0 – прибуток від реалізації продукції звітного і базисного років; q_1 і q_0 – кількість реалізованої продукції звітного і базисного років; p_1 і p_0 – ціна реалізації одиниці продукції звітного і базисного років; Z_1 і Z_0 – повна собівартість одиниці продукції звітного і базисного років).

Питання 35

	Рівень рентабельності виробництва окремих видів продукції безпосередньо залежить від:
	кількості реалізованої продукції, ціни реалізації і повної собівартості одиниці продукції ;
100	співвідношення між ціною реалізації і повною собівартістю одиниці продукції ;
	обсягу валової продукції і витрат на її виробництво ;
	величини прибутку і вартості основних виробничих засобів сільськогосподарського призначення

Питання 36

	Зміна прибутку за рахунок зміни собівартості одиниці окремого виду продукції виявляється за рівнянням:
	$(Z_0 - Z_1) q_0$;
	$(Z_1 - Z_0) q_1$;
100	$(Z_0 - Z_1) q_1$;
	$\Pi_0 - \Pi_1$;

(Π_0 і Π_1 – прибуток від реалізації певного виду продукції у різних періодах; Z_0 і Z_1 – собівартість одиниці певного виду продукції у різних періодах; Z_0 і Z_1 – загальні затрати на виробництво всього обсягу продукції у різних періодах; q_0 і q_1 – кількість продукції у натурі в різних періодах).

Питання 37

	При оцінці стану економіки підприємства за основними показниками застосовуються методи:
100	порівняння і узагальнення;
	ланцюгових підстановок, індексний;
	балансовий і групування;
	перерахунку показників і обчислення різниць.

Питання 38

	Загальна оцінка умов діяльності підприємства передбачає вивчення ...
	місце розташування, технологічних та природнокліматичних умов;
	природнокліматичних умов, рівня забезпеченості підприємства виробничими ресурсами;
100	місце розташування, природнокліматичних та економічних умов;
	виробничої та маркетингової діяльності підприємства, стан розрахунково-платіжної дисципліни.

Питання 39

	З точки зору впливу на с.-г. виробництво природні умові визначаються ...
	грунтами, кліматом, віддаленістю від промислових центрів, великих міст;
	віддаленістю від промислових центрів, великих міст, баз постачання і пунктів реалізації;
	рівнем задоволення потреб працівників;
100	грунтами, кліматом, рельєфом місцевості і водними ресурсами.

Питання 40

	Аналіз комунікацій підприємства передбачає вивчення таких елементів:
100	шляхів сполучення, наявності телефону, телеграфу, радіостанцій, телевізійних установок;
	грунтів, клімату, рельєфу місцевості та водних ресурсів;
	віддаленість від промислових центрів, великих міст, баз постачання і пунктів реалізації продукції;
	рентабельності, платоспроможності та фінансової стійкості.

Питання 41

	Чистий дохід – це:
50	різниця між вартістю валової продукції і всіма витратами на виробництво;
	різниця між вартістю валової продукції і матеріальними витратами;
50	різниця між валовим доходом і затратами на оплату праці;
	різниця між вартістю товарної продукції і її собівартістю;

Питання 42

	Система показників економічної ефективності сільськогосподарського виробництва складається з таких груп показників:
100	економічної ефективності використання землі, основних і оборотних засобів, ефективності праці та окупності витрат;
	економічної ефективності використання землі, основних і оборотних засобів, ефективності праці;
	забезпеченості підприємства земельними, основними, оборотними та трудовими ресурсами.

Питання 43

	За яким показником оцінюють розмір підприємства?
	площею земельних угідь ;
100	виробництвом валової продукції ;
	сумою активів підприємства ;
	часткою продукції підприємства на ринку

Питання 44

	Назвати основний показник спеціалізації господарства:
	структура посівних площ і поголів'я тварин ;
	структура валової продукції ;
100	структура товарної продукції ;
	структура прибутку.

Питання 45

	При визначенні виконання виробництва продукції рослинництва по галузі в цілому використовують планові й фактичні показники:
	валове виробництво продукції рослинництва в натурі (в центнерах, тоннах);
100	вартість валової продукції рослинництва в оцінці за порівняльними цінами;
	вихід продукції з 1 га у вартісному виразі;
	обсяг товарної продукції в оцінці за порівняльними цінами.

Питання 46

	При аналізі валового виробництва продукції рослинництва використовуються умовно натуральні показники для:
100	визначення обсягів виробництва кормів;
	обчислення загальних обсягів виробництва товарної продукції;
	визначення ефективності використання кормів;
	Дослідження обсягів виробництва окремих видів продукції

Питання 47

	Зміна валового виробництва окремих видів продукції рослинництва за рахунок зміни урожайності визначається за формулою:
100	$\Delta B_y = P_1 \times (Y_1 - Y_0)$
	$\Delta B_y = P_1 \times (Y_1 + Y_0)$
	$\Delta B_y = (P_1 - P_0) \times Y_0$
	$\Delta B_y = P_0 \times (Y_1 - Y_0)$
	$\Delta B_y = P_1 \times (Y_0 - Y_1)$

(P_0 і P_1 – площа посіву окремої культури відповідно планова і фактична; Y_0 і Y_1 – урожайність окремої культури відповідно планова і фактична)

Питання 48

	Зміна валового виробництва окремих видів продукції рослинництва за рахунок зміни площі посівів визначається за формулою:
	$\Delta B_n = P_1 \times (P_1 - P_0)$
	$\Delta B_n = P_1 \times (Y_1 + Y_0)$
	$\Delta B_n = (P_1 - P_0) \times Y_1$
100	$\Delta B_n = (P_1 - P_0) \times Y_0$
	$\Delta B_n = P_0 \times (Y_1 - Y_0)$

(P_0 і P_1 – площа посіву окремої культури відповідно планова і фактична; Y_0 і Y_1 – урожайність окремої культури відповідно планова і фактична)

Питання 49

	Який з вищенаведених показників не використовується для оцінки економічної ефективності технології вирощування окремих культур?
	урожайність культур;
	затрати праці на одиницю продукції;
100	рівень рентабельності виробництва;
	затрати праці на 1 га посіву.

Питання 50

	Для виявлення причин невиконання плану по поголів'ю тварин необхідно:
100	порівняти плановий і фактичний обороти стада;
	планове і фактичне поголів'я тварин на кінець року;
	планові і фактичні показники парування стада;
	планову і фактичну структуру стада.

Питання 51

	Що характеризують показники середньооблікової чисельності працюючих та продуктивності праці?
	вихід валової продукції;
100	трудові затрати;
	затрати кормів;
	продуктивність.

Питання 52

	Що характеризують показники середнього надою молока від 1 корови, середньодобовий приріст ваги 1 голови худоби?
	вихід валової продукції;
	трудові затрати;
	затрати кормів;
100	продуктивність.

Питання 53

	Як здійснюють аналіз руху поголів'я тварин?
100	за допомогою балансового методу;
	за допомогою методу коефіцієнтів;
	за допомогою прийомів елімінування;
	за допомогою методів кореляційного аналізу.

Питання 54

	Які з наведених факторів не мають безпосереднього впливу на продуктивність тварин?
	рівень годівлі тварин;
	якість кормів;
50	забезпеченість тварин кормами;
50	стан відтворення стада.

Питання 55

	Економію (перевитрату) кормів (ΔZ) на виробництві продукції тваринництва виявляють, проводячи такі розрахунки:
100	$\Delta Z = (K_1 - K_0) q_1$;
	$\Delta Z = Z_0 - Z_1$;
	$\Delta Z = \Pi_0 (S_0 - S_1)$;
	$\Delta Z = \Pi_1 (S_1 - S_0)$;

(Z_0 і Z_1 - загальні затрати на корми в різних періодах, грн.; q_1 і q_0 - валове виробництво продукції в різних періодах, грн.; K_0 і K_1 - витрата кормів на одиницю продукції в різних періодах, грн.; Π - поголів'я тварин у різних періодах; S_0 і S_1 - витрата кормів на 1 голову тварин у різних періодах, грн.)

Питання 56

	Забезпеченість господарства робочою силою найбільш повно визначають порівнянням:
100	наявної кількості працівників з потребою в них;
	коефіцієнтом використання фонду робочого часу;
	показників навантаження сільськогосподарських угідь на 1 працівника;
	наявної кількості працівників у звітному році з їх чисельністю у попередні роки.

Питання 57

	Рівень годинної продуктивності праці у тваринництві безпосередньо залежить від:
	рівня годівлі тварин;
	системи утримання тварин;
	кваліфікації працівників;
100	затрат праці на 1 голову і продуктивності тварин.

Питання 58

	Узагальнюючим показником продуктивності праці у сільському господарстві є:
	навантаження посівів і поголів'я тварин на 1 працівника;
	затрати праці в людино-годинах на 1 га посіву і 1 голову тварин;
	затрати праці в людино-годинах на 1 ц продукції;
100	вартість валової продукції на 1 середньорічного працівника.

Питання 59

	Виконання плану продуктивності праці по господарству більш повно виявляється при зіставленні:
	фактичних затрат праці в людино-годинах на 1 ц продукції з плановими;
	фактичних загальних затрат праці в людино-годинах в усіх галузях виробництва з плановими, скорегованими на фактичний обсяг виробленої продукції;
	фактичних і планових показників вартості валової продукції на 1 грн. фонду оплати праці;
100	фактичних і планових показників вартості валової продукції на 1 середньорічного працівника.

Питання 60

	Коефіцієнт плинності трудових ресурсів визначається:
100	відношенням суми звільнених протягом року працівників за власним бажанням, за прогули без поважних причин та за порушення правил внутрішнього розпорядку до середньорічної чисельності працівників;
	відношенням прийнятих протягом року працівників до середньорічної чисельності;
	визначається відношенням звільнених протягом року працівників до середньорічної чисельності;
	відношенням прийнятих і звільнених протягом року працівників разом до середньорічної.

Питання 61

	Формування трудомісткості окремого виду продукції тваринництва обумовлюється впливом:
	затрат праці на 1 га посіву певної культури та її врожайністю;
	рівнем і формою матеріального стимулювання;
100	затрат праці на обслуговування 1 голови певного віку тварин і їх продуктивністю;
	кількістю та середньою тривалістю робочих днів.

Питання 62

	Основним завданням аналізу складу і структури земельних ресурсів є:
	визначення спеціалізації господарства;
100	визначення ступеня освоєння і використання землі в господарському обороті та виявлення резервів його підвищення;
	визначення землезабезпеченості господарства;
	визначення питомої ваги окремих угідь в загальній земельній площі.

Питання 63

	Економічну ефективність використання землі оцінюють за показником:
	коефіцієнт розораності с.-г. угідь ;
100	валова продукція на 1 га с.-г. угідь ;
	структура земельних угідь ;
	виробничі витрати на 1 га с.-г. угідь.

Питання 64

	Економічну ефективність використання землі під товарними культурами визначають за показниками:
	урожайність культур, собівартість 1 ц продукції;
	вартість продукції (основної, побічної, супутньої) з 1 га;
100	чистий дохід з 1 га;
	рівень товарності продукції.

Питання 65

	Які показники є основними при визначенні економічної ефективності використання землі під кормовими культурами:
	урожайність культур, виробничі витрати на 1 га посіву;
	затрати праці на 1 ц, собівартість 1 ц продукції в натурі;
100	вихід кормів з 1 га посіву в центнерах кормових одиниць, собівартість центнера кормових одиниць;
	прибуток з 1 га посівної площі кожної культури .

Питання 66

	Ступінь освоєння і використання угідь в господарському обороті оцінюють за показниками:
100	співвідношення між сільськогосподарськими і несільськогосподарськими угіддями, процент розораності сільськогосподарських угідь;
	урожайність сільськогосподарських культур;
	виробництво валової продукції сільського господарства на 100 га сільськогосподарських угідь;
	величина валового і чистого доходу на 1000 га сільськогосподарських угідь.

Питання 67

	Рівень розораності орних земель – це:
	процент розораності сільськогосподарських угідь;
	співвідношення між інтенсивними і екстенсивними угіддями в складі сільськогосподарських угідь
100	відношенням площі ріллі до суми площ ріллі, цілини і перелогів;
	відношенням площі посіву до ріллі.

Питання 68

	Вихід кормів в кормопротейнових одиницях визначається за формулою:
100	$КПО = \frac{Y \times (K + 10П)}{2}$
	$КПО = \frac{Y \times (10K + 10П)}{2}$
	$КПО = \frac{Y \times (10K + П)}{2}$
	$КПО = \frac{10Y \times (K + 10П)}{2}$

(Y – урожайність культури; K і П – вміст відповідно кормових та кормо протейнових одиниць в 1 ц корму)

Питання 69

	Які види земельних угідь відносяться до сільськогосподарських угідь?
	болота;
	ліси;
100	сінокоси;
	землі під водою.

Питання 70

	Основним завданням аналізу основних виробничих засобів є:
	вивчення складу і структури виробничих засобів;
	вивчення рівня забезпеченості основними засобами та енергетичними ресурсами;
100	виявлення резервів поліпшення використання основних засобів, підвищення ресурсами;
	вивчення наявності руху і придатності основних засобів, виявлення взаємозв'язку між капіталооснащеністю господарства і рівнем виробництва .

Питання 71

	Основною метою аналізу структури основних виробничих засобів є:
	визначення питомої ваги окремих видів і груп основних засобів господарства та змін у співвідношенні між ними за певний період;
	визначення співвідношення між засобами активної і пасивної частини;
	визначення спеціалізації господарства;
100	оцінка раціонального поєднання окремих видів основних засобів у процесі виробництва

Питання 72

	Оцінка стану відтворення основних засобів проводиться за такими прямими показниками:
100	коефіцієнт вибуття, коефіцієнт оновлення;
	коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності;
	структура основних засобів;
	капіталовіддача, капіталоємність продукції.

Питання 73

	Доповненням до одиниці (або 100%) коефіцієнта придатності основних засобів є:
	коефіцієнт вибуття основних засобів
	коефіцієнт росту основних засобів
	коефіцієнт надходження основних засобів
100	коефіцієнт зносу основних засобів

Питання 74

	Пасивна частина основних засобів – це:
	машини і устаткування, транспортні засоби, передавальне устаткування;
50	будівлі, споруди, в яких здійснюється виробничий процес;
	робоча і продуктивна худоба і багаторічні насадження;
50	частина основних засобів, що створює умови для здійснення виробничого процесу.

Питання 75

	Показник капіталовіддачі залежить від:
100	структури засобів, рівня використання засобів в процесі виробництва ;
	величини витрат на виробництво продукції ;
	рівня собівартості умовного еталонного гектара, тонно -км ;
	рівня рентабельності виробництва

Питання 76

50	Який показник характеризує обсяг діяльності автомобільного транспорту?
	тривалість перевезень;
	потужність парку транспортних засобів;
	обсяг перевезень;
100	структура парку транспортних засобів.

Питання 77

	Коефіцієнт обертання оборотних засобів визначається відношенням:
	вартості оборотних засобів до суми обороту ;
100	суми обороту до вартості оборотних засобів ;
	вартості валової продукції до вартості оборотних засобів ;
	суми прибутку до вартості оборотних засобів.

Питання 78

	Який показник обчислюється як відношення обсягу витраченої сировини і матеріалів до обсягу випущеної продукції?
	рентабельність;
	оборотність;
	матеріаловіддача;
100	матеріаломісткість.

Питання 79

	Зміну обороту за рахунок зміни оборотності оборотних засобів (ΔC) виявляють за рівнянням:
	$\Delta C = C_1 - C_0$;
100	$\Delta C = (K_1 - K_0) O_1$;
	$\Delta C = (KZ_1 - KZ_0) C_1$;
	$\Delta C = V_1 - V_0$;

(C_1 і C_0 – сума обороту відповідно звітного і базисного років; K_1 і K_0 – коефіцієнти оборотності звітного і базисного років; KZ_1 і KZ_0 – коефіцієнти закріплення оборотних засобів звітного і базисного років; V_1 і V_0 – виручка від реалізації продукції звітного і базисного років; O_1 – середньорічна вартість оборотних засобів звітного року)

Питання 80

	Який показник характеризує інтенсивність використання матеріальних ресурсів?
	коефіцієнт рентабельності;
100	коефіцієнт оборотності;
	темп росту;
	темп приросту.

Питання 81

	Який показник характеризує інтенсивність використання матеріальних ресурсів?
	коефіцієнт рентабельності;
100	коефіцієнт оборотності;
	темп росту;
	темп приросту.

Питання 82

	Що із нижченаведеного відноситься до фондів обігу?
50	грошові засоби;
	молодняк тварин і тварини на відгодівлі;
50	продукція відвантажена;
	витрати майбутніх періодів.

Питання 83

	Який показник обчислюється як добуток нормативної потреби в кормах та поголів'я тварин?
100	потреба у фуражній продукції;
	потреба у насінневому матеріалі;
	обсяг реалізації продукції тваринництва;
	продуктивність тварин.

Питання 84

100	Величину економії (перевитрати) коштів на виробництві окремого виду продукції виявляють у такий спосіб:
	$\Delta Z = Z_1 - Z_0$;
	$\Delta Z = (Z_0 - Z_1) q_0$;
100	$\Delta Z = (Z_1 - Z_0) q_1$;
	$\Delta Z = (Z_1 - Z_0) q_0$.

(Z_1 і Z_0 – загальні витрати на виробництво фактичні і за планом; Z_0 і Z_1 - собівартість одиниці продукції фактична і за планом; q_1 і q_0 - обсяг продукції фактичний і за планом)

Питання 85

	Витрати по статті «Корми» по стаду корів є похідною величиною:
	поголів'я і продуктивності тварин ;
	поголів'я і затрат кормів в к.од.;
	поголів'я і собівартості 1 ц к.од.;
100	поголів'я, норм годівлі і собівартості 1 ц к.од.

Питання 86

	При визначенні кількісного впливу основних факторів на виконання плану собівартості 1 ц окремого виду продукції рослинництва прийомом ланцюгових підстановок умовний показник – це:
	відношення планових витрат на 1 га до планової урожайності;
100	відношення планових витрат на 1 га до фактичної урожайності;
	відношення фактичних витрат на 1 га до планової урожайності;
	різниця між плановою та фактичною собівартістю.

Питання 87

	Який з вищенаведених факторів буде чинником опосередкованого впливу на статтю витрат «корми» у складі собівартості 1 ц молока?
50	рівень виробництва кормів у підприємстві
	витрата кормів, ц корм. од.
	спосіб виконання робіт
	Собівартість 1 ц корм. од., грн.
50	структура раціонів годівлі

Питання 88

	Які з факторів мають завершальний вплив на собівартість реалізованої продукції?
	операційний прибуток;
	адміністративні витрати;
	обсяг і структура реалізованої продукції;
100	витрати на збут

Питання 89

	Зміна прибутку за рахунок зміни собівартості одиниці окремого виду продукції виявляється за рівнянням:
100	(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)

Питання 90

	Зміна собівартості 1 ц продукції за рахунок окремої статті витрат розраховується за формулою:
	$(C_0 - C_1) / Z_0 \times 100\%$
100	$(C_1 - C_0) / Z_0 \times 100\%$
	$(C_0 / Z_0 - C_1 / Z_1) \times 100\%$
	$C_1 / C_0 \times 100\%$

(C_0 і C_1 витрати на 1 ц продукції у різні періоди по окремій статті витрат; Z_0 і Z_1 - загальна сума витрат на 1 ц певного виду продукції у різні періоди).

Питання 91

Розрахуйте коефіцієнт абсолютної ліквідності, якщо відомо, що середньорічна вартість оборотних активів у звітному році складала 11210 тис. грн., грошові кошти – 2564 тис. грн., сума поточних зобов'язань – 23457 тис. грн.	
<i>(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь та методику розрахунку)</i>	

Питання 92

	Визначте умовне поголів'я підприємства, якщо відомо, що основне стадо ВРХ складається з 1000 голів худоби, крім того на підприємстві є 300 голів свиней та 40 телят?
<i>(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь та методику розрахунку)</i>	

Питання 93

	Завданням якого аналізу є вивчення прибутку і рентабельності:
100	фінансово-економічного;
	соціально-економічного;
	статистико-економічного;
	фінансово-екологічного.

Питання 94

	Згідно депозитної угоди на суму 100 тис. дол., передбачено нарахування відсотків за наступною схемою: за перші півроку – 17%, за друге півріччя – 19%, за другий рік – 20%, за третій рік – 25%. Яка середня відсоткова ставка:
	20,3%;
	27%;
	21%;
	22%.

Питання 95

Розрахуйте вплив зміни кількості реалізованої продукції на зміну виручки методом абсолютних змін, якщо відомо: обсяг реалізації у базовому році склав 1100 од., у звітному – 840 од., а ціна реалізації відповідно 11,6 грн. та 16,0 грн. за одиницю продукції	
<i>(у бланку відповідей впишіть методику розрахунку та висновки за отриманим значенням показника)</i>	

Питання 96

	Об'єктами економічного аналізу діяльності сільськогосподарських підприємств є:
	виробничі відносини, що проявляються у господарській діяльності підприємств;
	механізм дії економічних законів у сільському господарстві;
	дані таблиць, графіків, діаграм;
	різні сторони і результати господарської діяльності підприємств.

Питання 97

	Вказати групу показників, зв'язок яких з розміром прибутку має функціональний характер:
	площа сільськогосподарських угідь, кількість внесених добрив;
	виробничі витрати на 1 га ріллі, рентабельність підприємства;
	рівень механізації робіт, рівень годівлі тварин;
	обсяг реалізації, ціна і собівартість 1 ц продукції.

Питання 98

	Який з вище наведених показників не використовується для оцінки економічної ефективності технології вирощування окремих культур?
	урожайність культур;
	чистий дохід з 1 га;
	затрати праці на одиницю продукції;
	рівень рентабельності виробництва.

Питання 99

	Як визначають кількісний вплив основних факторів на зміну обсягу продаж?
	застосування кореляційно-регресивного аналізу;
	застосування дисперсійного аналізу;
100	застосування ланцюгової підстановки;
	застосування системного аналізу.

Питання 100

Розставте у відповідності до показників наступні визначення:	
1. Рентабельність активів.	А) Показник показує на скільки ефективно й прибутково веде підприємство господарську діяльність.
2. Рентабельність продажу.	Б) Показник характеризує рівень прибутку генерований всіма активами підприємства.
3. Рентабельність власного капіталу.	В) Показник характеризує рівень прибутковості власного капіталу, вкладеного в підприємство.
4. Рентабельність господарської діяльності.	Г) Показник показує на скільки ефективно й прибутково веде підприємство свою комерційно-збутову діяльність.

5. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

В процесі навчання використовується системний підхід до оволодіння основними засадами дисципліни в ході проведення: лекцій, практичних занять, самостійної роботи, підсумкового контролю, а також виконання індивідуальних і тестових завдань. При вивченні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування таких форм і методів навчання: лекції-тренінги, міні-лекції, кейс-метод, рольові (ділові) ігри.

6. Форма контролю: екзамен

7. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

8. Методичне забезпечення

1. Нормативні документи.
2. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
3. Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В. М. Микитюк, Т. М. Паламарчук, О. П. Русак [та ін.]; за ред. В. М. Микитюка. – Житомир: Рута, 2018. – 440 с.
2. Черниш С.С. Економічний аналіз : навчальний посібник / Черниш С. С. – К. : ЦУЛ. – 2019. – 312 с.
3. Мулик Т. О. Аналіз господарської діяльності - Навчальний посібник. – Київ, Центр учбової літератури, 2017. — 288 с.
4. Єршова Н.Ю. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум / Єршова Н.Ю., Портна О.В., Львів. Магнолія, 2019. 345 с.

Допоміжна:

1. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: навч. посіб. / [Н. Г. Шпанковська, Г. О. Король, К. Ф. Ковальчук та ін.]. Київ : ЦУЛ, 2012. 328 с..
2. Розвиток теорії та методології обліку і аналізу в умовах трансформації суспільної свідомості: монографія / І. В. Жиглей [и др.]; Житомир. держ. технол. ун-т. Житомир : ЖДТУ, 2008. 328 с..
3. Шамшина Н.В. Використання табличного процесора MS EXCEL : практикум / Н.В. Шамшина ; МОН України, Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка, Каф. інформатики. Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2016. 64 с
4. Савченко З.В. Формування і використання інформаційних електронних науково-освітніх ресурсів. Інформаційні технології і засоби навчання, 2010. № 4(18). URL: http://lib.iitta.gov.ua/71/1/Formuw_i_wykor_IR_w_EV.pdf
5. Харвей Г. Excel 2019 для чайників. Пер. с англ. К: изд. «Диалектика». 2019. 432 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Закон України —Про бухгалтерський облік і фінансову звітність//[Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Закон України —Про електронні документи й електронний документообіг від 22.05.2003 р. № 851-IV/[Електронний ресурс] // Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T030851.html
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Затв. Міністерством фінансів України від 7.02.2013 р. № 73 / [Електронний ресурс]//Режим доступу: www.mimfin.gov.ua
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: наказ Міністерства фінансів 20 України від 25 лютого 2000 року / [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.mimfin.gov.ua
5. Верховна рада України / [Електронний ресурс] // Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
6. Міністерство фінансів / [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://195.78.68.18/minfin/>
7. Державна казначейська служба / [Електронний ресурс] // Режим доступу: treasury.gov.ua/
8. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: НКЦПФР / [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/>
9. НБУ / [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua>
10. Фінансові звіти емітентів цінних паперів / [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://smida.gov.ua/>
11. Державна служба статистики / [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/

12. Державна фіскальна служба/ [Електронний ресурс] // Режим доступу: [www.visnuk.com.ua/ru/Департамент промисловості, інновації та науки](http://www.visnuk.com.ua/ru/Департамент_промисловості,_інновації_та_науки) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://industry.gov.au>

13. Організація економічного співробітництва та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oecd.org/sti/ieconomy>

14. Офіційний сайт платформи "Індустрія 4.0" [Електронний ресурс] // Федеральне міністерство з економічних питань та енергетики. Федеральне міністерство освіти та наукових досліджень, Німеччина. — Режим доступу: <http://www.plattform/i40.de/>

15. Портал Європейської Комісії. Закони про Інтернет речей [Електронний ресурс] /ПЄК//Закони про Інтернет речей. URL:<https://ec.europa.eu/digitalsinglemarket/en/policies/internet-things>

16. Цифрова адженда України – 2020 (—Цифровий порядок денний – 2020). || Концептуальні засади (версія 1.0). Першочергові сфери, ініціативи, проекти —цифровізації України до 2020 року. / НІТЕСН office. грудень || 2016. 90 с. [Електронний ресурс]. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>